

Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes

locekļiem un deleģētajiem pārstāvjiem

2023.gada 4.janvārī

Par NTSP 2023.gada 5.janvāra sēdes 1. un 2. darba kārtības punktu

- **uz Ministru prezidenta 2023.gada 3.janvāra vēstuli Nr. 2023-5.2.3./2-17**

Attiecībā uz 2023.gada 4.janvārī izsūtītās vēstules Nr. 2023-5.2.3./2-17 pielikumā pievienoto sēdes darba kārtību aicinu:

- veikt precizējumus Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes (NTSP) Sabiedriskās drošības trīspusējās sadarbības apakšpadomes nolikumā un NTSP sēdes protokollēmumā paredzēt šīs apakšpadomes personālsastāva attiecīgu papildināšanu (Darba kārtības 2.punkts),
- NTSP sēdes protokollēmumā paredzēt NTSP Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes nolikuma precizēšanu un personālsastāva attiecīgu papildināšanu (Darba kārtības 1.punkts),

nosakot, ka minēto NTSP apakšpadomju sastāvā ietverts Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes apstiprinātajā kārtībā deleģēts pārstāvis, un tā nodrošinot organizētās pilsoniskās sabiedrības iesaisti NTSP darba sagatavošanā.

Priekšlikuma pamatojums:

1. Minēto apakšpadomju mandāts ietver jautājumus un rīcībpolitiku risinājumus, kuru izstrādē un ieviešanā būtiska loma ir sabiedrības grupām, kuras pārstāv organizētā pilsoniskā sabiedrība. Tās pārstāvība apakšpadomju sastāvā nodrošinās valdības, sociālo partneru un pilsonisko partneru saskaņotu rīcību minētajās jomās pastāvošo sociālekonomisko izaicinājumu pārvarēšanai un noturīgus nākotnes risinājumus, kā arī ar sabiedrības līdzdalību mazinās uzticēšanās plaisu un cels reformu leģitimitāti.
- Attiecībā uz sabiedrības drošību un kārtību pilsoniskā pašorganizēšanās un iesaiste risinājumu izstrādē ir mūsdienīgu un demokrātisku sabiedrību izturēspējas nosacījums, uzticēšanās un līdzdalības pamats – gan miera laikos atbilstoši “kopienu policijas” (*community policing*) pieejai, gan krīzes situācijās atbilstoši visaptverošās valsts aizsardzības koncepcijai.

Arī Krievijas karš Ukrainā - gan tur, gan tepat Latvijā – ir parādījis, ka līdztekus

Ministru kabineta un NVO sadarbības īstenošanas memoranda padomes deleģētā pārstāve
NTSP

militārajiem spēkiem izturētspējas nosacījums ir sabiedrības pašorganizēšanās. Latvijas pilsoniskās organizācijas līdztekus sociālajiem partneriem ir apliecinājušas atbildīgu partneru lomu valstij Ukrainas bēgļu atbalstam, tostarp reaģējot ātrāk par valsti vai aizpildot valsts risinājumu vakuumu.

Ir laiks pārnest šo organizētās pilsoniskās sabiedrības līdzdalības praksi un pieredzi arī uz sistēmisku sadarbību Latvijas sabiedrības drošības un kārtības tiesiskā stiprināšanā.

- Attiecībā uz nodarbinātību un profesionālo izglītību organizētās pilsoniskās sabiedrības iesaiste ir kritiski svarīga, lai daudz sekmīgāk tvertu līdz šim nepārstāvētu sabiedrības grupu – tostarp pašu jauniešu! – pienesumu Latvijas tautsaimniecībai, mazinātu sociālo spriedzi un atbilstoši valdības ekonomiskās transformācijas vīzijai veidotu iekļaujošu nākotnes darba vidi un sociālā nodrošinājuma modeļus.

Industriālā laikmeta fabrikantu-strādnieku attiecības jau labu brīdi ir nomainījuši kompleksa tautsaimniecības ekosistēma. Digitalizācijas, elastīgas darbvides un darbaspēka trūkuma apstākļos vērā ņemama loma ekonomiskā labuma radīšanā ir ne tik sen vēl marginālām uzņēmējdarbības formām (jaunuzņēmumi, sociālie uzņēmēji, dažāda veida mazie un vidējie pakalpojumu sniedzēji, autordarba veicēji un citi radošie profesionāļi, dalīšanās ekonomikas dalībnieki). Liels potenciāls ar plus zīmi ir arī tādām dažuprāt “patērētāju” grupām kā seniori, bērni un jaunieši, cilvēki ar invaliditāti, mazu bērnu vecāki, mazturīgie, arī diaspora.

Visas šīs grupas Latvijā tiek pārstāvētas pilsonisku nevaldības organizāciju veidolā, kas ar Memorandapadomes deleģētā pārstāvja starpniecību varētu NTSP sistēmai sniegt savu ieguldījumu profesionālās izglītības un nodarbinātības jomā.

2. Neietverot Memoranda padomes pārstāvi NTSP apakšpadomju sastāvā, netiek izmantota iespēja pilnvērtīgi sniegt organizētās pilsoniskās sabiedrības konstruktīvu un saturīgu pienesumu NTSP sistēmai jau risinājumu izstrādes līmenī. Bez iesaistes NTSP sagatavošanas procesos Memoranda padomes pārstāvja dalība NTSP līmenī tiek reducēta līdz plikam formālismam. Tas jo īpaši izteikts ir gadījumos, kad NTSP sēdes darba materiāli un norise tiek izziņoti 1 darbdienu pirms sēdes kā, piemēram, šajā gadījumā.

Cieņā un sadarbībā,

Elīna Pinto

Ministru kabineta un NVO sadarbības īstenošanas memoranda padomes deleģētā pārstāve NTSP, diasporas uzņēmēju, profesionāļu un zinātnieku kustība #esiLV (biedrība “Ekonomiskā sadarbība un investīcijas Latvijai”)